

ขั้นตอนการทอเสื่อกก

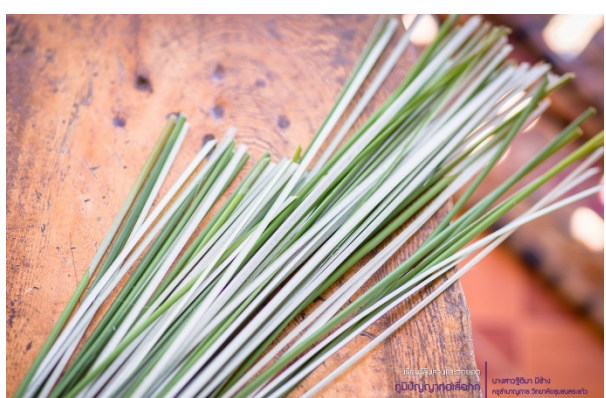
1. ไร่เกี่ยวตัดกก โดยเลือกกกที่ สีเข้ม ๆ

2. เมื่อตัดกกมาแล้วให้ใช้กรรไกรตัดให้ได้ความยาวเท่า ๆ กัน

3. จากนั้นนำกก มาฉีก เป็น เส้น ๆ หรือ อาจจะเรียกอีกอย่างว่า สอย เอาใส่ในสีขาวออก โดย กก 1 ต้น จะฉีกได้ 3-4 เส้น (ความกว้าง ประมาณ 5 มิลลิเมตร)

4. เมื่อนีกหรือสอยเสร็จแล้ว นำกไปตากแดด ประมาณ 1-2 อาทิตย์ ต้องให้แดดจัด ๆ ถ้าตากแดดไม่สม่ำเสมอ จะทำให้ก ไม้แห้งดี มีความชื้น สีจะคล้ำ ทำให้เกิดราได้ง่าย

5. เมื่อกแห้งดีแล้ว นำมาทำการย้อม ขั้นตอนการย้อมก มีดังนี้

- 5.1 นำน้ำมาใส่ปิ้งตั้งไฟให้ร้อน ใส่สารส้ม ใส่สีสำหรับย้อมลงไป นำกที่เตรียมย้อมลงต้มให้เดือดและจอบคนพลิกกลับไปมาเพื่อให้สีเข้าเนื้อก

5.2. เมื่อต้มจนสีเข้าเนื้อกแล้ว ให้นำออกมาผึ่งไว้สักพัก แล้วนำไปแขวนที่ราวตากให้แห้ง จะใช้เวลาตากให้แห้งสนิทประมาณ 1 วัน (ในกรณีแดดจัดๆ)

6. นำกทที่แห้งแล้วมาทำการทอ โดยมีขั้นตอนดังนี้

6.1 นำเชือกไนลอนมาทำเชือกยื่น โดยนำไม้ไผ่มาวางตามราง 2 ราง (ตามรูป)

6.2 นำฟืมมาวางบนไม้ไผ่

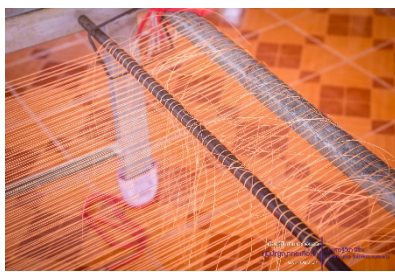
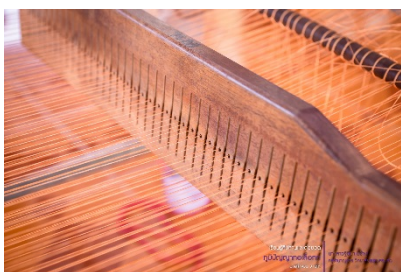

6.3 นำเหล็กที่ตัดเป็นสี่เหลี่ยม ขนาด กว้าง 7 ซม. ยาว 10 ซม. มามัดติดกับโฮม และสอดท่อนเหล็กไว้ข้างในเหล็กตัดสี่เหลี่ยม โดยวางเหล็กบนไม้ไผ่ (ตามรูป)

6.4 นำเชือกไนลอนมาสอดครุฟืม ฟืม จะมีรูกับช่อง รู ฟืมจะเรียกว่า รูหนู ช่องยาว ๆ เล็ก ๆ จะเรียกว่า บั้ม สอดเชือกเข้าที่รูหนูแรก จึงไปที่ ท่อนเหล็ก แล้วคล้องไปที่โสมทอให้เป็นเส้นตามโสมและฟืม ทำจนครบรูฟืมทุกรูทุกช่อง ระหว่างที่สอดรู (ให้ทาน้ำมันมะกอกที่เชือกเวลาทอจะทำให้สอดเส้นกง่าย) (ตามรูป)

6.5 เมื่อนำเชือกไนลอนสอดเข้าครบทุกรูพืม แล้วนำไม้ไผ่ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3 ซม.

ยาว

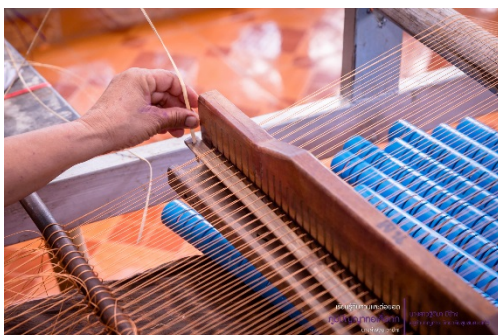
ประมาณ 1 เมตร มาสอดเข้าที่ได้เชือกไนลอน กึ่งกลางโฮม (ตามรูป)

6.6 ก่อเริ่มทอให้นากกไปพรมน้ำก่อนเพื่อให้อ่อนตัวทองานไม้หัก

6.7 การทอจะใช้กที่เป็นสิธรรมชาติ(กที่ไม้ได้ข้อม) ทำเป็นดินเสือก่อน โดยนำกสอดเข้ากับไม้สอดเพื่อที่จะสอดเข้ากับโฮมทอแล้วดักไม้สอดกออก ทอให้ได้ประมาณ 6 แถว จึงเริ่มขึ้นลาย

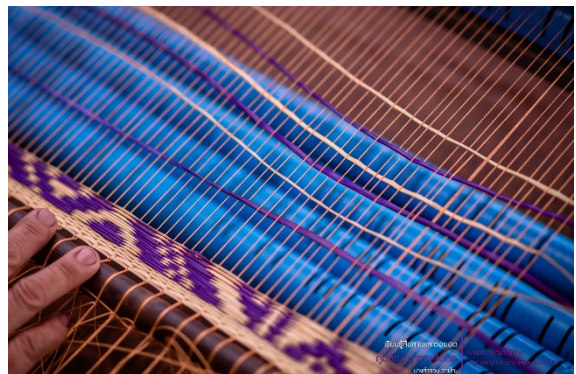

6.8 การขึ้นลายปัจจุบัน มีทำลายทอกกโดยใช้ท่อแป็บ (ทอน้ำสีฟ้ามาเจาะทำเป็นลาย) โดยแต่ละลาย จะใช้ท่อ ประมาณ 10 อัน ท่อ 1 อัน จะทำการสอดก 2 ครั้ง คือ สอดเข้าไป 1 ครั้งโดยใช้กที่ย้อมสีและ สอดกลับ 1 ครั้ง โดยใช้ก ที่ไม่ได้ย้อมสี พอสอดกเข้าไปทั้ง ไป-กลับ ครบ 10 ท่อจะได้เป็นลายครบทุก ขึ้นตอน แล้วเริ่มทำ ท่อ 1 ใหม่

เมื่อสอดกเข้าไปแล้วให้ผลักฟืมเข้าหาตัว เพื่อให้กแน่นติดกัน

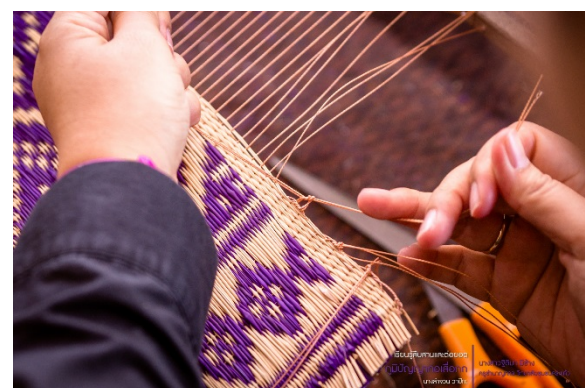

6.9 ทำไปเรื่อย ๆ จนได้ความยาวขนาดที่ต้องการ

6.10 นำกรรไกรมาตัดเชือกออกทีละคู่ แล้วมัดทีละคู่ ทำจนครบทุกเส้น

6.11 ส่วนขอบด้านข้าง ทั้ง 2 ด้าน ออก ให้นำกรรไกรมาตัดออก (ตามรูป)

6.12 เมื่อตัดขอบเรียบร้อยแล้วให้นำผ้า มาตัดให้ได้ขนาดประมาณ 5 ซม.แล้วนำมาเย็บกุนที่ริมขอบ ทั้ง 2 ด้าน เป็นอันเสร็จขั้นตอนการทอเสื่อ

การตลาด

การทอเสื้อสามารถทอเพื่อใช้เองในครัวเรือน หรือเป็นของฝาก ของชำร่วยในงานพิธีต่าง ๆ และยังสามารถทอขายเพื่อเป็นรายได้ให้กับครอบครัว ใน โครงการ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาชาวบ้าน อีกทั้งยังเป็นสินค้า OTOP ส่งออกไปยังต่างประเทศ

การนำไปใช้

ใช้เองในครัวเรือน ปูนั่ง ปูนอน หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนทำพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ เป็นของฝาก ของชำร่วยในงานพิธีต่าง ๆ และสามารถนำไปขายเพื่อหารายได้เสริมสู่ครัวเรือน

สิ่งที่ได้รับ

1. ได้รู้จักภูมิปัญญาการทอเสื้อจากต้นกก
2. ได้เห็นวิวัฒนาการของการนำวัสดุอุปกรณ์ทางช่าง (ท่อน้ำ) มาดัดแปลงเป็น ลายเสื้อชนิดต่าง ๆ
3. ได้รู้จักการนำภูมิปัญญาของคนในอดีต โดยการนำเอาวัสดุที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติมาประดิษฐ์เป็นของใช้
4. ได้เผยแพร่และอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านการทอเสื้อ ให้กับคนที่สนใจ